



www.foaia.hu



foaia@foaia.hu



www.facebook.com/foaiaromaneasca

Preț: 300 de forinți
Cu abonament: 130 de forinți

FONDAT ÎN 1951



FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXVIII NR. 22

Vineri,
1
IUNIE
2018



Instituțiile preluate
dau mult de lucru
pentru AȚRU

(Pagina 3)

Ziua Europei
a fost sărbătorită
la Jula

(Pagina 5)

Serbări de adio la grădinițele
din Bătania, Jula
și Micherechi

Pagina 12)



Calendar ortodox

4 iunie, luni, †) Sf. Mc.: Zotic, Atal, Camasie și Filip de la Niculițel; Sf. Mitrofan, Patr. Constantinopolului (Începutul Postului Sf. Ap. Petru și Pavel) (Post)

5 iunie, marți, Sf. Mc. Dorotei, Ep. Tirului; Sf. Mc. Marchian, Nicandru și Leonid

6 iunie, miercuri, Sf. Cuv. Visarion și Ilarion cel Nou; Sf. Mc. Ghelasie și Valeria (Post)

7 iunie, joi, Sf. Sfințit Mc. Teodot; Sf. Mc. Zenaida; Sf. Cuv. Sebastiana; Sf. Cuv. Antim

8 iunie, vineri, Sf. Mc. Nicandru și Marcian; Aducerea moaștelor Sf. M. Mc. Teodor Stratilat

9 iunie, sâmbătă, Sf. Chiril al Alexandriei; Sf. Mc. Tecla, Mariamni, Marta, Maria și Enata

10 iunie, duminică, Sf. Sfințit Mc. Timotei, Ep. Prusiei; Sf. Mc. Alexandru și Antonina. Duminica a II-a după Rusalii (a Sf. Români; Chemarea primilor Apostoli)

Conferință preotească misionar-pastorală la Apateu

Sâmbătă, 2 iunie, la Parohia românească din Apateu, sub președinția Preasfințitului Părinte Episcop *Siluan*, va avea loc o conferință preotească misionar-pastorală din cadrul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, dedicată „Anului Omagial al unității de credință și de neam și Anului comemorativ al Făuritorilor Marii Uniri din 1918”, potrivit temelor stabilite de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Conferința preotească va fi precedată de Sfânta Liturghie. Referenții conferinței vor fi pr. protopop *Aurel Becan*, paroh la Cenadul Unguresc și pr. *Marius Vidican*, paroh la Bătania. **A.B.**

Lansare de carte la Biserica Baptistă din Micherechi

În ziua de sâmbătă, 2 iunie, conducerea Bisericii Baptiste din Micherechi organizează o lansare de carte pentru publicul interesat a unui nou volum apărut despre această comunitate religioasă. Volumul bilingv „Fotomemoria Bisericii Baptiste din Micherechi – A Méhkeréki Baptista Gyülekezet fényképes krónikája” a fost realizat de *Cheorghe Ruja* și *Mihaela Bucin* și redactat la Editura NOI din Jula, cu ajutorul unui proiect câștigat la Ministerul Resurselor Umane, fondul destinat naționalităților. Evenimentul va începe la ora 16, la Adunarea Baptistă, aflată în strada Damjanich nr. 13. **E.Ș.**

Festivalul „Perinița” 2018

Centrul Cultural Românesc din Jula (piața Liceum nr. 2) va găzdui vineri, 8 iunie, de la ora 10.00, cea de-a 26-a ediție a Festivalului folcloric „Perinița”, festivalul dansului și cântecului popular românesc, promovate de către tinerii din comunitatea românilor din Ungaria. La evenimentul organizat de către Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria sunt așteptați să participe elevi de la toate școlile în care se învață limba română în Ungaria, dar și alți tineri care promovează cântecele și dansurile românești. **A.B.**



Poza săptămânii



Ziua Europei, sărbătorită cu pită românească (de Pecica)

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

ANNO

Acum 38 de ani...

Pionierii noștri la Chișineu-Criș

Cupa „CRISIUS”

Împreună cu handbaliștii și handbalistele Școlii cu limba de predare română din Micherechi și noi, profesorii acestei școli, am așteptat cu mare nerăbdare ziua înfruntării sportive, care a fost organizată la 25 mai în frumoasa oraș Chișineu-Criș din România. Aici s-a desfășurat competiția sportivă și de pregătire pentru apărarea patriei, dotată cu „Cupa Crisius”, competiție sportivă devenită deja tradițională între școlile generale și casele pionierilor și școlilor patriei din județele Arad și Bihor.

Cu participarea micherechenilor și județului Bihor din Ungaria a fost reprezentat, pentru prima dată, la aceste întreceri.

„Cupa Crisius” a fost organizată prin întreceri pe ramuri sportive: fotbal, handbal, tenis de masă, cursă de obstacole și tir. Așa am putea spune că a fost un adevărat „festival” sportiv al sportului pionieresc.

Noi, „străinii”, putem spune numai cele mai bune despre primirea călduroasă și frățească de care ne-am bucurat din partea organizatorilor acestei competiții, de către Consiliul orașenesc al pionierilor Chișineu-Criș.

Programul a început cu defilarea sportivă pe străzile orașului a tuturor participanților sportivi, de la Școala generală din Chișineu-Criș la stadionul „Strungul”, defilare care a fost urmărită de numeroși spectatori, de locuitorii orașului.

După alinirea echipelor am aflat că la întrecerile sportive ale ediției a II-a a cupei vor participa 11 echipe din județul Arad, 2 din județul Bihor și 1 din județul Bihor.

Ceremonialul pionieresc a fost condus de *Pavel Tatar*, președintele Consiliului orașenesc al pionierilor Chișineu-Criș. *Engel Gagea*, directorul Casei pionierilor Chișineu-Criș a subliniat importanța întrecerilor sportive, care se încadrează în marea întrecere națională „Bacada”.

După urarea de bun venit la participanților *Gheorghe Burdan*, primarul orașului Chișineu-Criș a scos în relief latura educativă a întrecerilor sportive, subliniind prietenia ce se leagă între oameni cu ocazia întrecerilor sportive. *Mircea Pop*, activist al Consiliului județean al Organizației pionierilor Arad, a subliniat recușita primei ediții a „Cupei Crisius” și a felicitat organizatorii acestei întreceri sportive urind totodată succes tuturor participanților la cea de-a II-a ediție.

În sfârșit echipele și antrenorii s-au retras la locul potrivit desfășurării întrecerilor, pe stadionul „Strungul” din oraș. Întrecerile s-au desfășurat la fotbal, atletism, (probele: alergare 60 m, săritură în lungime și aruncarea mingii de oină, concursul de alergare cu obstacole, ca-

Echipele noastre au fost interesate în competiția de handbal, a cărui sistem de disputare a jocului a fost eliminativ.

Handbaliștii micherecheni au jucat atât de frumos și bine că au fost gazde ale și pentru noi, însoțitorii echipelor, a fost o mare surpriză. În semifinală, bătălii între-o luptă „bărbătească”, după prelungire, au pierdut cel mai frumos meci al competiției, contra Școlii generale din

2. Salonta
3. Satu-Nou
Cursa cu obstacole, tir:
băieți: 1. Sintea-Mare
2. Sintana
3. Chișineu-Criș
fete: 1. Chișineu-Criș
2. Sintana
3. Sintea-Mare
Tenis de masă:
1. Hutai Iosif, Satu-Nou
2. Beidac Mihai, Salonta
3. Neg Adrian, Șiria



Sportivii micherecheni la defilarea festivă

Avram Iancu, cu 10 : 8, obținând astfel locul 1.

Fetele au fost mai norocoase, au ajuns în finală, unde însă erau deja destul de șobite. Astfel finala a fost câștigată de echipa Casei pionierilor și școlilor

Cupa transmisibilă „Crisius” a câștigat-o Casa pionierilor și școlilor Chișineu-Criș pentru acumularea celor mai multe puncte în urma desfășurării probelor de concurs. Școala noastră, pe lângă diplome, a primit și cupa



Ultima poză și pot începe meciurile

patriei din Sebis. În orice caz, bravo fete, bravo băieți!

Rezultatele întrecerilor pe ramuri sportive:

Fotbal: 1. Școala generală Avram Iancu

2. Casa pionierilor și școlilor patriei Salonta

3. Școala generală Sintea-Mare și C. p. și ș. p. Sintana

„pentru sportivitate” dovedită în cursul întrecerilor.

Din partea noastră le mulțumim din tot sufletul organizatorilor că ne-au invitat la acest concurs, le mulțumim pentru atenția cu care ne-au înconjurat în duminica aceasta de neuitat, pentru organizarea perfectă și, nu în ultimul rând, pentru prietenia frățească, care sperăm că



Articol apărut în Foaia Noastră, 1 iunie 1980

Stimați cititori, acest colț de pagină îl vom dedica și în cursul acestui an amintirilor, vremurilor trecute. La evocarea acestora ne vom folosi de „Foile” vechi pe care le avem în arhiva redacției noastre. Fiți alături de noi în această călătorie în timp!

Pe copertă: Iunie – luna cireșelor și a copiilor
Sursa foto: internet

Instituțiile preluate dau mult de lucru pentru AȚRU

Cele mai multe subiecte dezbătute la ședința din 24 mai a Adunării generale a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria au avut în centru preocuparea față de administrarea financiară, în condițiile legilor în vigoare, și dezvoltările viitoare la instituțiile preluate de AȚRU. La ședință au participat 10 din cei 13 deputați. Președintele *Tiberiu Juhász* a anunțat în deschidere că cel de-al 13-lea membru al AȚRU a devenit doamna *Gabriela Elekes*, din partea listei Asociației Românilor din Micherechi, care însă nu a putut participa la această ședință, astfel va depune jurământul la următoarea întrunire.

Ședința din joia trecută a avut pe ordinea de zi 16 puncte. Ca de obicei, a început cu raportul președintelui despre cele întâmplate între cele două ședințe, după care a urmat modificarea prevederii bugetare a AȚRU și a instituțiilor administrate, pe anul 2017 și aprobarea bugetului total al AȚRU pe anul 2017. Aceste decizii sunt motivate de sumele care se tot modifică, în urma câștigării unor noi fonduri obținute prin proiecte. Apoi s-a votat raportul de activitate al AȚRU și al Centrului de Documentare și Informare, pe anul 2017. Cel mai discutat subiect a fost cel referitor la raportul întocmit de Comisia de lucru pentru învățământ, condus de *Ana Oros Simon*, care a documentat starea actuală și sarcinile de dezvoltare a educației în limba română la școlile și grădinițele administrate de AȚRU. Majoritatea deputaților au fost de părere că oricât de tristă ar fi starea predării în limba română la instituțiile noastre de în-



vățământ, rezolvarea problemelor și îmbunătățirea situației se poate aștepta doar dacă suntem capabili să le tratăm cu sinceritate și totală deschidere.

AȚRU a decis apoi că va sprijini cu 150.000 Ft editarea unei cărți despre Iosif Vulcan și Ioan Irinyi, pe care o va publica la toamnă Autogovernarea Românilor din Leta Mare. Au mai fost votate: modificarea prevederii bugetare

a AȚRU pe 2018, raportul de activitate și bilanțul pe 2017 al Editurii Cronică, raportul privind auditul intern pe 2017 al AȚRU, numărul de clase și grupe la instituțiile de învățământ pe anul școlar 2018/2019, aprobarea și încheierea unor contracte de avere (acestea se referă la clădirile în care funcționează școlile și grădinițele preluate), modificarea Actelor Constitutive ale instituțiilor de învățământ, aprobarea planului de achiziții publice a AȚRU pe 2018.

În încheiere, în cadrul unei ședințe cu ușile închise, s-a decis numele persoanelor care vor primi premiul pentru „40 de ani de activitate în învățământul românesc din Ungaria”.

E.Ș.

„Cu tot sufletul mă leg de satul meu natal și de oamenii români din Chitighaz”

Sâmbătă, 26 mai, la Ziua românilor din Chitighaz a fost lansat un nou volum despre românii din Chitighaz, semnat de Maria Sarca Zombai, tehnoredactat de Editura NOI din Iula. Este vorba despre albumul de fotografii „Românii din Chitighaz – Cele trei rituri de trecere la chitighăzenii ortodocși”, album apărut în urma unei imense munci de cercetare de mai mulți ani a autoarei. Materialului cu circa șase sute de fotografii,

i-au fost atașate povești despre tradițiile și riturile respectate de românii din Chitighaz la botezuri, cununii, înmormântări. Volumul a fost tipărit cu sprijinul financiar al Școlii românești din Chitighaz, printr-un proiect câștigat la Ministerul Resurselor Umane, de la Budapesta.

— Nu este primul dumneavoastră volum despre consătenii chitighăzeni. Ați adunat atâtea fotografii și informații în munca dumneavoastră de cercetare încât nu ați putut probabil lăsa nepublicat acest material...

— Scopul meu a fost să prezint în acest volum, precum și în celelalte cărți publicate, tot ce țin de strămoșii mei români, cum și-au format viața, cum au trăit, ce au creat, ce rituri au respectat românii ortodocși. Am vrut să scriu, pur și simplu să vadă lumea ce lucruri durabile au făcut strămoșii noștri timp de 300 de ani pentru familiile lor, pentru comunitate și pentru Chitighaz. Munca aceasta o fac din pasiune, pentru că îmi place foarte tare. Cu tot sufletul meu mă leg de satul meu natal și de oamenii români de aici. Pe lângă pasiune simt și o datorie față de strămoșii români ortodocși băștinași, întemeietorii satului. Materialul colecționat, aranjat în paginile albumului este, după părerea mea, o adevărată comoară despre românii din Chitighaz arătând caracterul, omenia românilor și iubirea față de locul natal, de familie și de casă. Pilda lor mărește însemnătatea, prestigiul românilor din Chitighaz, dă un exemplu urmașilor. Să nu uitate nimeni că din rădăcinile adânci, din faptele strămoșești ne încărcăm



sufletește. Omul fără rădăcini, fără limba maternă își pierde identitatea. Iar dacă nu vom mai fi să lăsăm măcar moștenire aceste documente despre ce lucruri mari însemnate au făcut românii chitighăzeni pentru comunitatea lor și pentru sat. Oricine se poate mândri cu moștenirea sa. Eu sunt mândră că mă trag din comunitatea aceasta română ortodoxă, sunt mândră de satul meu Chitighaz.

(Continuare în pagina a 9-a)



MINISTERUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Ministerului pentru Românii de Pretutindeni. Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

www.
mprp.
gov.ro

O carte de suflet a credinței baptiste din Micherechi

Argumentele autorilor despre volumul „Fotomemoria Bisericii Baptiste din Micherechi”

În 2021 se va împlini un secol de la înființarea adunării creștine baptiste a românilor din Micherechi, Ungaria. Despre istoria adunării dintre anii 1921–1950, jurnalistul Alexandru Hoțopan (1937–2007), descendent al unei familii fondatoare a adunării, a publicat în 2001 un volum care restituie cele mai semnificative aspecte legate de viața spirituală și socială a baptiștilor micherecheni din perioada respectivă. Ideea albumului bilingv pe care tocmai l-ați deschis, cu fotografii datând în majoritate din perioada de după 1950, s-a născut din dorința de a continua lucrarea lui Alexandru Hoțopan, lăsând însă să vorbească mai mult imaginile, decât cuvintele.

Preluând modelul volumului din 2001, în acest album numele și prenumele sunt redactate în limba română, mai precis în graiul local, deși baptiștii din Micherechi, practic, nu sunt evidențiați în scris, oficial, cu nume românești. Atât în documentele administrative și de stare civilă, cât și în registrul botezaților baptiști din Biserică, se folosesc numele și ortografia maghiară. Adesea am întrebuințat și poreclele (supranumele) în scopul mai ușoarei identificări a persoanelor, deoarece în Micherechi sunt multe nume identice.

Noi nu am reușit să atingem volumul bogat de informații cuprinse în lucrarea „Istoria Bisericii Baptiste din Micherechi”, apărută în 2001. Informația este suplinită de imaginile realizate în bună parte de fotografi amatori și cu tehnică modestă, care au fost puse la dispoziția noastră cu bunăvoință, de către membrii adunării baptiste din Micherechi.

Le mulțumim, pe această cale, tuturor acelor care au contribuit la demersul nostru cu poze, cu informații, cu idei și cu sfaturi. Dumnezeu să vă binecuvânteze și să vă răsplătească!

Baptiștii (decii și cei din Micherechi) fac parte dintr-o confesiune creștină evanghelică, o ramură a Reformei protestante din secolul al XVI-lea. În prezent, baptiștii reprezintă cea mai răspândită confesiune creștină de tradiție protestantă din lume, având în jur de 120 de milioane de membri.

Cuvântul „baptist” provine dintr-un verb care în limba greacă înseamnă „a boteza, a scufunda în apă”. Creștinii baptiști se botează la o vârstă la care își pot afirma în mod conștient credința, luând personal și în cunoștință de cauză această decizie.

Mișcarea baptistă a avut ca obiectiv reînvierea creștinismului primar. Baptiștii reiau învățăturile mai vechi ale anabaptiștilor din secolul al XVI-lea. Anabaptiștii (adică „rebotezații”) s-au refugiat din fața prigonirilor din Anglia în Olanda, ajungând până în Ungaria și Transilvania.

Curentul baptist a luat amploare la mijlocul secolului al XIX-lea. După Anglia și Țările de Jos, credința baptistă a pătruns în Germania și apoi în întreaga Europă. Comunitățile de

germani aflate în aproape toate țările europene au contribuit din plin la răspândirea credinței baptiste. Și în unele țări din Europa de Est, primele biserici baptiste au fost de limbă germană. În Ungaria, precum și în provinciile care formează astăzi România, credința baptistă a pătruns inițial mai ales prin intermediul credincioșilor germani. Pastorul german Johann Gerhard Oncken (1800–1884) a avut o contribuție decisivă la răspândirea baptismului în estul Europei.

În anul 1874 se deschide prima biserică baptistă maghiară în Salonta, județul Bihor, la mai puțin de 20 de kilometri de Micherechi. Începând din 1881, bisericile baptiste s-au răspândit în Câmpia Maghiară, în Crișana, în Bihor, în zona Aradului și a podișului Someșan, apoi în Banat. Prima biserică baptistă de limbă română din Ardeal a fost înființată în anul

(Sarkadkeresztúr), care, la începutul secolului al XX-lea, avea o populație românească relativ numeroasă. Ca dată de statornicire a credinței baptiste în Micherechi este consemnat anul 1921. În acest an se botează opt persoane, ceremonia botezului fiind condusă de fratele Mihai Muntean (1863–1945), din Chitighaz. În anul 1924, se înființează comunitatea, conform regulamentului baptist, având 30 de credincioși. De la înființare și până în prezent adunarea și-a păstrat caracterul românesc.

Și în perioada comunistă, în ciuda greutăților de circulație, micherechenii au căutat să păstreze relații strânse cu adunările baptiste aflate dincolo de graniță, în România. Nu pierdeau ocazia de a merge la bisericile din România, la Salonta, Arad, Curtici, Oradea, Pecica. De asemenea, baptiștii români din Ungaria au primit ca oaspeți în biserici și în familiile lor, pastori, coruri, orchestre și credincioși din România, lucru care a favorizat exersarea limbii române. Deși deceniile de comunism au fost grele pentru toți credincioșii creștini, paradoxal, în această perioadă, numărul membrilor bisericii din Micherechi a crescut cu 50 la sută. Această creștere numerică a avut loc concomitent cu trezirea spirituală din Transilvania, în special de la Oradea, unde numărul baptiștilor a crescut spectaculos în anii 1970–1980.

Desele deplasări ale micherechenilor la Biserica Baptistă nr. 2 din Oradea, unde predicau pastorii Liviu Olah și Iosif Ţon, precum și la biserici din Arad, au adus o înnoire, atât spirituală cât și identitară, și la Micherechi.

Un punct de vedere important al comunității baptiste din Micherechi a fost ca pastorul bisericii să cunoască limba română. În prezent, adunarea baptistă din Micherechi este păstorită de Petrică Vasile Crețu, din Salonta, care, pe lângă studii teologice, are și studii pedagogice, fiind și profesor de religie la școala din localitate, unde predă în limba română.

Comunitatea baptistă din Micherechi a depus de timpuriu eforturi însemnate pentru a introduce în adunarea locală școala duminicală pentru copii și întrunirile de tineret. Încă de la sfârșitul anilor 1920 au fost introduse cursuri și activități susținute atât de credincioșii mai în vârstă, cât și de tinerii botezați, care îi instruiu pe copiii din comunitate atât din punct de vedere spiritual, cât și educativ. În afara lecțiilor biblice, la școala duminicală se învață, în limbile română și maghiară, versete, poezii și cântece, se interpretează scenete cu subiect evanghelic, se desenează, se pune accent pe lucru manual.

(A doua parte a argumentului introductiv al volumului îl veți putea citi în numărul următor.)



1886, în satul Cheșa, județul Bihor (pe atunci, parte a Imperiului Austro-Ungar).

În anul 1895, la 26 noiembrie, Parlamentul Ungariei aprobă Legea libertății religioase. Ca urmare a acestui fapt, în anul 1905, baptiștii maghiari își elaborează și înaintează spre parlament *Mărturisirea de credință* și *Statutul de organizare*, solicitând să devină cult recunoscut în Ungaria. Așa numita Mărturisire de credință de la Ócsa, la 2 noiembrie 1905 primește drept juridic și prin aceasta confesiunea baptistă este recunoscută oficial. În relația cu statul, baptiștii susțin doctrina separării bisericii de stat. Credincioșii se angajează să-și plătească taxele, să respecte statul și să manifeste seriozitate în relație cu obligațiile de cetățeni.

Prima inițiativă de organizare a unei comunități a bisericilor baptiste române din Imperiul Austro-Ungar datează din anul 1906. În 23–24 mai, la Curtici, are loc o întrunire la care se decide formarea unei comunități a bisericilor românești din zona Aradului. În această comunitate este inclus și cercul constând din bisericile Șiria, Chișineu Criș și Chitighaz. Adunarea Baptistă din Chitighaz exista din anul 1893

Credința baptistă a ajuns la Micherechi prin românii dintr-o comună învecinată, Crâștor

Gheorghe Ruja și Mihaela Bucin

Ziua Europei sărbătorită la Jula cu frați români din trei județe

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, cu sediul la Jula, a găzduit pe 23 mai o sărbătoare dedicată Zilei Europei, organizată de către Consulatul General al României la Jula, în colaborare cu Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad. Evenimentul a cuprins prelegeri și un program cultural artistic, serata fiind deschisă

de către Corul „Pro Musica” din Jula, care a interpretat imnurile de stat ale Ungariei și României, dar și imnul UE. La eveniment s-au alăturat românii din Jula și români de dincolo de graniță, oaspeți de la Arad, Oradea și Caraș-Severin.



Ziua Europei este un moment de celebrare a celor trei principii ce stau la baza Uniunii Europene: unitate, respect și toleranță. În acest context a deschis evenimentul cu un cuvânt introductiv și domnul *Florin Vasiloni*, consul general al României la Jula, în care a făcut cunoscute publicului prezentele momente din istoria constituirii Uniunii Europene, valorile promovate de aceasta și date importante legate de parcursul european al României. Despre „Prezentarea valorilor și construcției europene” a vorbit prof. univ. dr. *Ramona Lille*, rector la Universitatea „Aurel Vlaicu” Arad. Au adresat cuvinte de salut mai multe oficialități: *Anca Stoenescu*, inspector general școlar Arad, *Daniel Banu*, consul general al României la Jula, prof. *Ioan Benga*, directorul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale din Caraș-Severin, prof. univ. dr. *Claudia Toma*, decan al Facultății de Medicină a Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad și reprezentant al Fundației „Iris Research”, dr. *Maria Gurzău Czeglédi*, directorul Liceului „Nicoale Bălcescu” din Jula, care a mărturisit că orice întrunire comună cu frații noștri din România ne întărește: „Noi ne dorim pace între popoare, iar în cadrul UE asta se poate păstra. Europa este o grădină de flori colorată a popoarelor creștine și multinaționale”, a mai spus doamna director.



Partea artistică a cuprins acorduri muzicale oferite de *Antonia Jivan* și *Réka Hanyecz* de la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula și de *Laura Cosma* și *Kamilla Csermak* de la Liceul de Artă „Sabin Drăgoi” din Arad. Ansamblul profesionist „Virtuozii Semenicolui” din Reșița, jud. Caraș-Severin, a oferit publicului un recital extraordinar. Printre artiști s-au aflat și maestrul *Ramona* și *Petrică Vița*.

Au sprijinit organizarea acestei manifestări Inspectoratul Școlar Județean Arad și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Caraș-Severin.

La eveniment a contribuit și au onorat cu prezența doamna *Anișoara Nicoleta Blidar*, director la grădinița din Pecica, care a întâmpinat invitații în holul sediului UCRU cu cozonaci și renumita pâine de casă de Pecica, prof. *Daniela Sandru* de la Colegiul Ind. Alimentară Arad, *Felicia Fleter*, Colegiul „Sabin Drăgoi” Arad și, nu în ultimul rând, doamnele inspector *Daniela Șopota* și *Cristina Marian*, de la Inspectoratul Județean Școlar Bihor.

A.B.



Un pedagog din Chitighaz este „Profesorul anului la limba engleză”

Recent au fost premiați profesorii anului 2018 la gala organizată pe 11 mai, la sediul organizației HEBE Kft din Gödöllő. Organizația a înființat în urmă cu patru ani această competiție „Profesorul Anului”, destinată pedagogilor care, prin talent, dedicație și creativitate, au un puternic impact asupra elevilor și comunității. Propunerile au fost făcute de către elevi. Dintre profesorii de la școlile în care se învață limba română în Ungaria a fost distinsă cu acest titlu doamna dr. *Moldován Székely Julianna*, profesor la școala generală bilingvă din Chitighaz. Mai bine de zece ani participă la concursuri elevi pregătiți de doamna Moldovan la mai multe categorii. În fiecare an, elevii s-au clasat printre primii 20 din țară. Anul trecut a avut două eleve, care s-au clasat pe locul 2 și 3 (*Emma Medgyesi* și *Zsolia Papp*).

A.B.



UNIUNEA CULTURALĂ A ROMÂNILOR DIN UNGARIA
vă invită la programul:

Copii pe aripile muzicii

O serată a tinerilor muzicieni din cadrul comunității românești din Ungaria

joi,
7 iunie
2018
ora 18.⁰⁰



Sediul Uniunii Culturale (Jula, str. Gh. Doja nr. 8)

Gergő Magyar, un tânăr pasionat de matematică și fotbal

De fiecare dată ne face plăcere să vă prezentăm, dragi cititori, tineri talentați din comunitatea noastră. Acum veți putea cunoaște un tânăr cu un parcurs sportiv frumos, dar și cu rezultate bune la învățătură. Un tânăr bine crescut, foarte disciplinat și ambițios. Este vorba despre viitorul licean Gergő Magyar, elev la Școala generală românească din Jula. De mic, tânărul nostru a fost îndrumat și educat să îl preocupe și să învețe diverse lucruri, nu doar cele care intră în domeniul școlii. Îi place să ajute oamenii,

să participe la competiții, la noi provocări atât pe plan sportiv, dar și școlar, are multe idei și inițiative, și nu se dă în lături de la provocări. Asta l-a ajutat mult, atât în sport cât și la școală. Este în fond un copil, dar unul cu vise mari, care a reușit să se impună datorită ambiției sale. A știut dintotdeauna că vrea să fie fotbalist și a muncit mult pentru a-și atinge scopul. A început fotbalul mai târziu, primul sport pe care l-a făcut fiind înotul, dar a recuperat pe parcurs și acum este căpitan de echipă.

Gergő Magyar este elev în clasa a VIII-a. Șapte ani a făcut înot, iar de patru ani joacă fotbal în mod profesional. Rezultatele sale atât pe plan sportiv, cât și la școală, demonstrează faptul că este perfecționist și pune mult suflet în tot ceea ce face.

— Materiile mele preferate la școală sunt matematica, educația fizică, geografia, materii la care mă pregătesc continuu și particip la concursuri și olimpiade școlare. Sunt căpitan de echipă în echipa de fotbal Gyula Termal FC. Meciurile de fotbal le jucăm în regiunea județului Bichiș, actual ocupăm locul IV pe județ în NB II.

— Ce înseamnă pentru tine fotbalul?

— Eu tot timpul mi-am dorit să joc fotbal, pentru că la nivel de hobby am jucat și încă joc foarte mult fotbal cu tatăl meu. Însă în copilărie, de la o vârstă destul de fragedă, părinții mei au hotărât că trebuie să fac înot și asta am făcut timp de șapte ani. Abia de la 10 ani am început să joc fotbal mai serios, într-o echipă adevărată. Ce îmi place la fotbal este faptul că îl consider un joc distractiv. Fotbalul face parte din viața mea. Îmi place foarte mult să joc, să mă uit la meciuri, să particip la meciuri. Familia mea mă susține, și tatăl meu mă susține. Și el a jucat și joacă și azi fotbal. La noi toată familia iubește sportul, și mama și sora mea!

— Joci fotbal de patru ani și ai ajuns să fii căpitan de echipă. Cum ai reușit asta? A fost nevoie de mult antrenament?

— La început am avut lipsuri în echipă pentru că am început destul de târziu. Prin faptul că tatăl meu m-a antrenat de mic acasă și știam toate regulile, cu puțin antrenament i-am ajuns din urmă pe ceilalți coechipieri.

— Ce trebuie să faci ca să fii un fotbalist bun?

— Eu sunt fundaș, de aceea pentru mine sunt importante pasele, este importantă și viteza la joc, precizitatea, iar pentru că sunt căpitanul echipei am sarcina și de a conduce jocul.

— Anul acesta treci într-o nouă treaptă, vei fi din luna septembrie licean. Ce ți-ai propus pentru viitor?

— Într-adevăr, anul acesta în toamnă voi intra în clasa a 9-a la Liceul „Nicolae Bălcescu”. Va trebui să mă ocup foarte serios de carte, însă deocamdată nu vreau să renunț la fotbal. Este pe primul plan școala, însă mai vreau să joc. Nu am decis ce facultate vreau să aleg însă



știu că matematica este materia mea preferată și mă voi înclina spre aceasta. La fotbal am fost ales în selecția județeană ceea ce înseamnă că sunt printre primii 20 cei mai buni fotbaliști din județul Bichiș. Dacă tot am vorbit de sport, vreau să vă mărturisesc că îmi reprezintă școala la mai multe competiții sportive: atletică, baschet, tenis de masă, etc.

— Acestea tu le alegi sau profesorul de sport propune și tu spui prezent la toate?

— Îmi plac mai multe ramuri sportive pe care le practic la nivel de hobby, iar profesorul de educație fizică știe asta și într-adevăr mai îmi și propune.

— Pe lângă antrenamentele de fotbal exersezi și faci și alte sporturi?

— Tenis de masă joc mult, iar restul le practic la ora de sport și îmi ajunge. Antrenamente serioase am doar la fotbal, unde într-adevăr alerg mult. Am luat anul acesta locul 3 pe oraș la atletism 1500 m, după care am intrat în competiția pe județ, unde nu mi-a reușit chiar așa de bine, am fost al 11-lea, dar a fost mult mai greu. În atletică, la alergare sunt cel mai bun. Antrenamentele le avem aici la Jula, de 4 ori pe săptămână câte o oră și jumătate, și o dată pe săptămână meci. Suntem pe locul 4 pe județ.

— Cum stai cu rezultatele la învățătură, concursuri, olimpiade? Știi că nu doar în sport ești profesionist?

— Îmi place geografia, matematica, cum am mai spus. Am participat anul acesta la un concurs de geografie până în finală, unde am luat locul 3. Și anul trecut am participat la un concurs național

de geografie, unde am luat locul 7. Particip regulat la concursuri și olimpiade de matematică.

— Ce i-ai sfătui pe colegii tăi și pe tineri în general?

— Consider că rezultatele la învățătură sunt importante, iar sportul nu este doar necesar, ci este obligatoriu să facă parte din viațile noastre. Le recomand tuturor colegilor să facă sport, dar și părinților să facă și ei sport, în primul rând, pentru propria sănătate, dar și pentru a fi un exemplu pentru copiii lor. În al doilea rând, să-și încurajeze copiii să facă mișcare, zilnic — în parc, în sală sau într-un cadru organizat, nu contează unde. Iar în cazul în care copiii își doresc să facă un sport la nivel de performanță, le recomand cu căldură să țină cont de dorințele acestora și să-i încurajeze.

A.B.

Sărbătoarea Bisericii „Înălțarea Domnului” din Otlaca-Pustă



Praznicul Înălțării Domnului, anul acesta sărbătorit pe 18 mai, este și sărbătoarea hramului bisericii ortodoxe românești din Otlaca-Pustă, județul Bichiș. Cu acest prilej, în locașul de cult a fost săvârșită Sfânta Liturghie Arhierescă de către Preasfințitul Părinte Episcop Siluan, împreună cu un sobor de preoți din cadrul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria în frunte cu pr. paroh arhimandrit *Calinic Covaci* și oaspetele de la parohia Grădiște-Arad, pr. *Mihai Blaj*, pr. *Aurel Becan*, pr. *Florin Olteanu*, pr. *Petru Pușcaș* și arhidiaconul *Emanuel Văduva*. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de Grupul Coral „Sfântul Nicolae”, al Facultății de Teologie Ortodoxă din Timișoara.

La slujbă s-au alăturat credincioșilor din micul sătuc românesc și credincioși din localitățile *Jula* și *Medgyesegyháza*, dar și oficialități: *Florin Vasiloni*, consul general al României la *Jula*, *Gheorghe Șimonca*, deputat parlamentar la *Budapesta*, *Tolnai Péter*, vicepreședinte al Consiliului Județean Bichiș, *Tiberiu Juhász*, președintele AȚRU, *Elvira Ardelean*, primarul localității *Otlaca*, și alții.

În cuvântul de învățătură, ierarhul a subliniat înțelesurile duhovnicești ale acestei sărbători dedicate Înălțării cu trupul la cer a Mântuitorului Iisus Hristos, după încheierea activității sale pământești. Preasfinția Sa a mai adăugat că sărbătoarea Înălțării Domnului constituie în același timp și ziua de pomenire a Eroilor Neamului, pentru care s-a făcut în cadrul Sfintei Liturghii și o slujbă de pomenire în care au fost înălțate rugăciuni pentru eroii, ostașii și luptătorii români, care s-au jertfit pe câmpurile de luptă, în lagăre și în închisori, pentru apărarea neamului.

La final toți cei prezenți au fost invitați de către pr. paroh *Calinic*, la o agapă comună, oferită la Căminul Cultural din Otlaca-Pustă, care a încheiat sărbătoarea hramului.

La organizarea hramului, parohia a avut susținere atât din partea Primăriei Otlaca-Pustă, dar și un sprijin financiar obținut printr-un proiect de la Fondul de Subvenții pentru Naționalități din cadrul Ministerul Resurselor Umane, de la *Budapesta*. **A.B.**

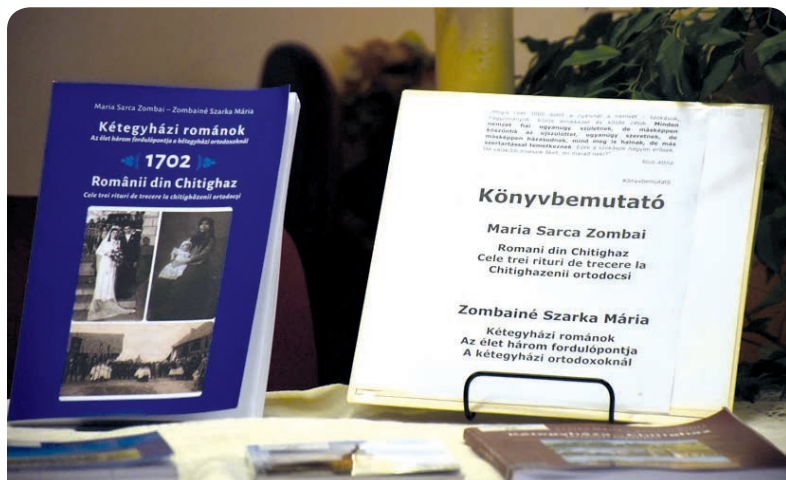
Cununie ortodoxă în biserica din Chitighaz

În ziua de 24 mai, în biserica ortodoxă română din Chitighaz a avut loc cununia religioasă a tinerilor miri *Ana Selejan* și *Cavril Gurzău*, care și-au unit viețile prin Taina Cununii în fața părinților, rudelor, prietenilor. Slujba de cununie a fost săvârșită de pr. paroh *Florin Olteanu*. Nașii de cununie ai mirilor au fost *Erica* și *Gheorghe Martin*. Urm tinerilor casă de piatră și o căsnicie fericită!



(Urmare din pagina a 3-a)

„Cu tot sufletul mă leg de satul meu natal și de oamenii români din Chitighaz”



— Ce reprezintă pentru dumneavoastră aceste obiceiuri?

— A cunoaște ceva vechi, strămoșesc, înseamnă a poseda o valoare veșnică. Fără rădăcini, fără pomenirea și cunoașterea trecutului nu putem avea viitor. Cum trece timpul, cum trec anii, omul își dă seama, apreciază tot ce a trăit în trecut. Eu am avut noroc că am fost părtaşă în ultima clipă a vieții obiceiurilor tradiționale ale familiilor române. Am crezut că le-am uitat dar nu, parcă s-au tipărit în memorie și în suflet, fără să-mi fi dat seama că am înșușit ceva hotărâtor pentru o viață întreagă, iar acum le pot evoca. Strămoșii noștri merită să le păstrăm amintirea și să-i facem nemuritori căci au creat lucruri mărețe. Acum, când deschid acest album, mi se umple sufletul cu o nemărginită admirație pentru ceea ce ne-au lăsat ei ca moștenire.

— Oamenii sunt supuși, cu sau fără știința lor, cu sau fără voia lor, unor rituri de trecere, rituri prezente în toate societățile, moderne sau tradiționale... Ce are specific Chitighazul și acest album? Cum este el structurat?

— În urmă cu 20 de ani am început să scriu articole documentate cu fotografii în „Foaia românească” despre viața, tradițiile românilor din Chitighaz. Lucrările acestea au dat baza albumului actual. Cu timpul, după cercetări mai adânci, am adunat tot mai multe fotografii și informații de la familii. Textul și fotografiile nu numai că coincid ci întăresc cele scrise, prezentate și până acum necunoscute. Materialul de fotografii și documentele, ca de exemplu harta sălașelor din jurul satului, carnetul de însemnări din Primul Război Mondial, le-am primit de la consătenii mei. M-a pus pe gânduri că ar trebui sistematizat după o anumită tematică, arătând viața, obiceiurile, atitudinea tipică de la naștere până la moarte a oamenilor români. M-a interesat ce s-a întâmplat, cum au trăit, cu ce s-au ocupat în timpul vieții oamenii, familiile. Timp de 300 de ani au pus bazele acestui sat, care a devenit locul natal al celor 16 generații de români. Incontestabil că în toate domeniile au produs valori durabile, au contribuit la dezvoltarea, prosperarea comunității și a comunei. Și-au format o cultură de muncă, ramura de gospodărie prin cultivarea pământului și creșterea animalelor. Și-au format obiceiurile, care se leagă de cotiturile de viață după legile străvechi ale comunității. Obiceiurile reprezintă modul de gândire, rânduiala și aranjarea vieții a comunității chitighăzenilor. Așa am ajuns la decizia de a întocmi o carte iar conținutul ei să se refere la cele trei rituri de trecere la românii ortodocși.

— Cum ați grupat acest material foarte vast? Care au fost principiile de redactare?

— Prima parte a materialului începe cu nașterea, botezul, arătând și viața copiilor de odinioară.

— Din protocolul bisericii ortodoxe numele botezaților, părinților, nașilor și al preotului se găsește în românește, așa cum îl foloseau oamenii în toate zilele până în 1920. A fost an când s-au născut 195 de copii, erau familii cu mulți copii de la 4–12. Fotografiile sunt grupate pe diferite vârste până la fetele de măritiș. Fetele au fost foarte frumoase, cu o ținută frumoasă, cu zâmbet pe față. A doua parte a vieții omului înseamnă căsătoria, despre care documentează capitolul doi al albumului. Înainte de căsătorie, tinerii s-au „încredințat”. Multe fotografii arată dragostea, legătura sinceră dintre ei. Despre nuntă am scris amănunțit în cartea „Obiceiuri de nuntă (uspăț) la românii din Chitighaz”, acum numai atâta că oricât era o familie de săracă pentru fiica, fiul care s-a căsătorit au făcut totul ca să treacă cu bine dintr-o stare socială într-alta. Oamenii se ajutau unii pe alții, era mare solidaritatea. Nunțile erau spectaculoase, cine era invitat de pălăscari s-a putut simți onorat. Cum am spus în prealabil, nu numai pur și simplu scriu despre cele trei rituri de trecere, ci pe mine m-a interesat și evenimentele, viața după căsătorie cu datoriile, obligațiile sociale. Cum și-au început viața proprie tinerii căsătoriți, ce datorii aveau bărbații și ce familiile, cum le-au îndeplinit. După terminarea muncilor pe câmp, în casă, cum și-au petrecut duminicile, cum au făcut să trăiască mai departe obiceiurile umblatului cu turca, cu steaua, cu verjeluțele. Cum își petreceau timpul la joc, la șezătoare, cum se pregăteau de sărbători, ș.a.m.d. Cea de-a treia parte a cărții reprezintă riturile înmormântării la românii ortodocși din Chitighaz. Oamenii în ultima fază a vieții a vreunui membru din familie s-au comportat și au ținut de regulile strămoșești, ca să își ia rămas bun cu cinste de la decedat. Românii nu și-au uitat morții, au ținut în cinste amintirea lor, făceau pomană și parastas. La Paștile morților duceau colac, vin, ouă roșii la cimitir, așezându-le pe mormânt, pe care preotul le-a sfințit.

— Cum a fost primit acest volum de către cei prezenți la lansarea de carte?

— Sunt bucurioasă că există oameni, care înțeleg cât de importante sunt aceste volume. Albumul a fost foarte apreciat, el cuprinde oameni din tot satul, aproape fiecare familie de români își are câte un strămoș, părinte, bunici, etc. Este important și faptul că am lângă mine oameni care au înțeles că aceste lucruri nu trebuie lăsate să se piardă, că documentarea este foarte importantă și de valoare, și m-au susținut ca să iasă de sub tipar un nou document despre sat. Și pe această cale le mulțumesc directoarei școlii române Erika Borbély pentru depunerea proiectului cu ajutorul căruia a fost tipărit albumul și pentru tehnoredactarea cărții doamnei Eva Iova Șimon redactor-șef al săptămânalului „Foaia românească”.

A.B.



Supa de castraveți, perfectă pentru vară

O porție de supă de castraveți are rol detoxifiant. Indiferent că vrei să slăbești, să te menții în formă sau doar să faci o cură de vitaminizare, această supă este alegerea ideală, scrie clicksanatate.ro.

Combate și cearcănele

Castraveții sunt folosiți cu mare succes în satisfacerea unei game tot mai mari de nevoi ale organismului. Este celebră combaterea cearcănelor prin aplicarea a două felii de castravete proaspăt pe ochi, sau diminuarea durerii de cap prin aplicarea castravetelui pe tâmpile.

Te protejează de cancer

Datorită acidului cafeic și a curcubitacinei, consumul constant de castraveți ajută la reducerea riscului de a dezvolta celule canceroase.



Rețetă

Supa de castraveți:

Pentru a face o supă de castraveți ai nevoie de:

750 g iaurt gras,
4 castraveți,
125 ml apă,
zeama de la o lămâie,
2 căței de usturoi,
mărar, sare, piper

Pune iaurtul într-un vas și amestecă-l cu apa plată până se omogeneizează compoziția. Curăță castraveții de coajă după ce i-ai spălat bine. Trece-i apoi prin răzătoare și amestecă-i cu usturoiul tocat. Poți adăuga dacă vrei ulei de măsline. Lasă la frigider supa după ce ai pus-o puțin la fiert. În momentul în care o pui pe aragaz, e bine să dai focul mic. În timpul fierberii se adaugă restul ingredientelor. Supa se servește atât caldă cât și rece, însă în cea de-a doua variantă este mai bună pentru sănătate. E ca o licoare răcoritoare pe timpul verii care te va face să transpiri mai puțin și să nu fi moleșit din cauza caniculei.

Știi că...

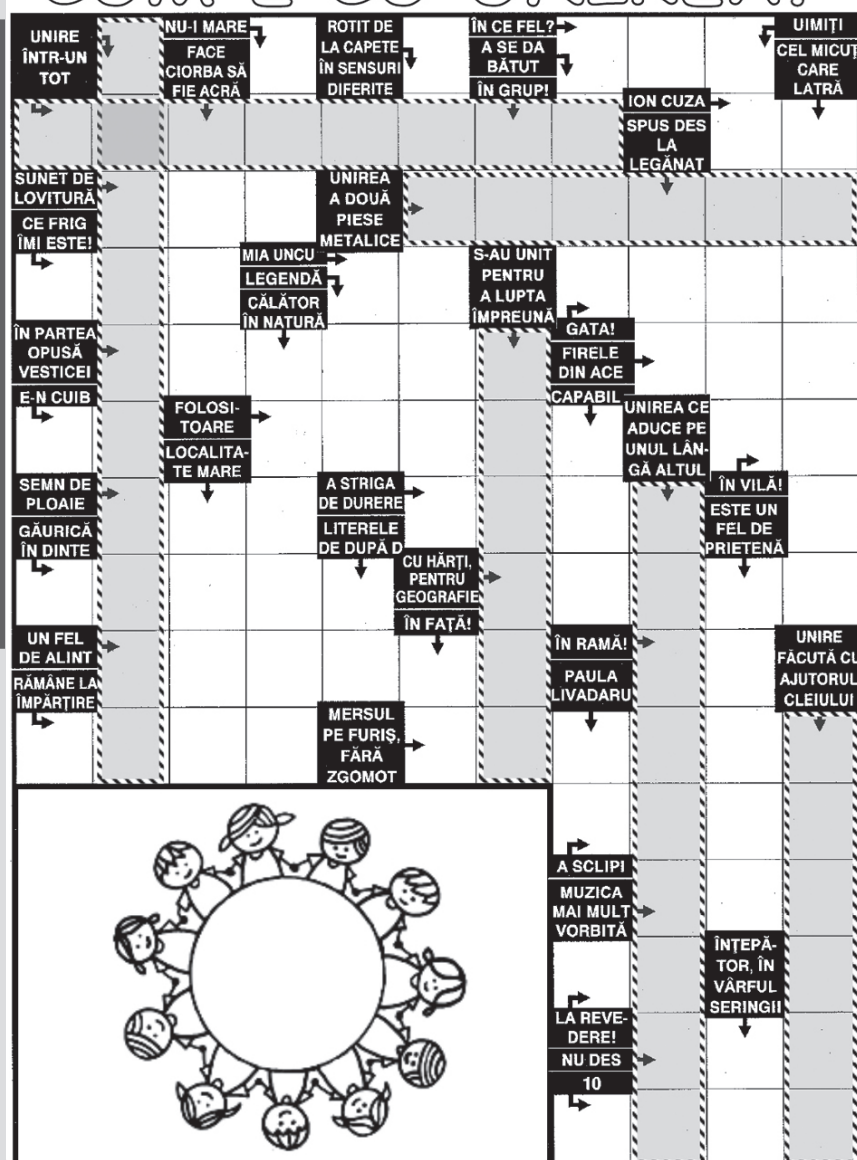
... siliciul, vitamina A, vitamina E din castravete contribuie eficient la creșterea și regenerarea părului?

... sunt un remediu natural eficient mai ales atunci când apar grețurile matinale în sarcină?

... reduce senzațiile de durere și ameliorează contracturile musculare?

CUM E CU UNIREA?

Integramă



Glume



La o petrecere:

– Nu ți-a fost rușine să te duci de trei ori cu farfuria după mâncare?

– Nu, fiindcă de fiecare dată spuneam că este pentru tine!



– Care este asemănarea între o femeie și un uragan?

– La venire, în ambele cazuri este cald și umed, iar la plecare, în ambele cazuri rămâi fără casă și mașină.



Un turist în munții Maramureșului se întâlnește cu un cioban care stătea sprijinit într-o bâță cu trei numere mai mare decât îi trebuia:

– Bade, de ce nu tai o bucată din bâta aia? Nu crezi că e cam lungă?

– Nu pot... în partea de sus am motive florale...

– Atunci tai-o de jos...

– Nu pot... în partea de jos am motive maramureșene...

– Păi atunci tai de la mijloc o bucată și apoi lipești capetele la loc... uite, la mijloc n-ai nici un motiv.

– Așa mă gândeam și eu... dacă n-am nici un motiv, de ce s-o mai tai???



Directorul unei fabrici le propune muncitorilor să lucreze în fiecare zi mai mult cu o oră pentru a crește productivitatea. Apoi îi întreabă pe angajați dacă sunt de acord. Ionescu:

– Eu propun să se lucreze câte 10 ore pe zi, pentru a mări profitul companiei.

Popescu:

– Eu zic că putem lucra chiar 12 ore pe zi, pentru că trebuie să ajungem cât mai repede la nivelul concurenței.

Vasilescu:

– Am putea să lucrăm 16 ore pe zi, suntem obligați să ne facem datoria.

Gheorghe:

– Eu propun să nu mai plecăm acasă deloc. Pentru că acasă ne întâlnim cu nevestele și riscăm să se nască cei ca Ionescu, Popescu, Vasilescu!

RECOMANDĂRILE
NOASTRE– lectură, teatru,
film, internet

Lectură



Tatiana Niculescu:

„Ei mă consideră făcător
de minuni. Viața lui Arsenie
Boca”

În volumul „Ei mă consideră făcător de minuni. Viața lui Arsenie Boca”, Tatiana Niculescu retrasează firul vieții omului în jurul căruia s-a format nu adevărat cult. Volumul recent a apărut la Editura Humanitas și poate fi cumpărat în cele mai multe librării.

„...La mine vine multă lume. Eu însă nu le fac nimic, decât stau de vorbă cu ei, îi îndrum – și când pleacă spun că au fost schimbați, și atunci ei mă consideră făcător de minuni.” (Arsenie Boca, declarație din dosarul său de Securitate)

„Arsenie Boca. Cine este acest om care dă sens și speranță atâtor vieți deznădăjduite? Este cultul lui o vastă operațiune de marketing religios, și-atât? Are viața lui datele recognoscibile ale vieților de sfinți ai creștinătății? Cum se face că un om preocupat de profunde căutări intelectuale și care s-a declarat în repetate rânduri împotriva «minunismului» a ajuns să fie asociat atât de insistent cu miracolul, cu fantasticul, cu paranormalul? Am încercat să dau câteva răspunsuri scriindu-i povestea.

Sunt încredințată că, dincolo de procesul de canonizare a lui Arsenie Boca și de controversa pe care acesta le stârnește, dincolo de turismul religios și de politicile bisericești, biografia lui este cel puțin la fel de pasionantă ca un pelerinaj la locurile secrete din noi înșine, unde se nasc deopotrivă spaimele și speranțele.” (Tatiana Niculescu)



Fotografia de pe coperta cărții: Arsenie Boca în 1946 (sursă: Arhiva CNSAS)

Tatiana Niculescu este scriitoare, autoare a romanelor *Spovedania la Tanacu*, *Noaptea Patriarhului*, *Povestea domniței Marina* și a basarabeianului necunoscut și a două piese de teatru (*Spovedania* și *Brâncuși contra SUA*), semnate cu numele Tatiana Niculescu Bran.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor
din Ungaria

4 Iunie (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

5 Iunie (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Legende românești – serialul lectorului dr. Szabó Zsolt 17.30: Storymania / Radio România 17.55: Încheiere

6 Iunie (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

7 Iunie (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

8 Iunie (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 16.50: Programe culturale pe zona de vest a României/Agneta Nica 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – 100 de povești de aur ale sportului românesc 17.25: Izvoarașul / emisiune de etnografie și folclor / Radio România 17.55: Încheiere

9 Iunie (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.20: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: De dor și drag – emisiune de folclor realizată de Daniela Băcilă/Radio Timișoara 17.55: Încheiere

10 Iunie (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: File de calendar 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicui din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Zilnic între orele 16.00–18.00 pe undele medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Élő műsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin
6722, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII



dexonline

Dicționare ale limbii române

LAITMOTIV, *leitmotiv*, s. n. Motiv ritmic, melodic sau armonic dintr-o compoziție muzicală, care caracterizează un personaj, o situație etc. și care revine ori de câte ori apare în scenă personajul sau situația dată; *p. gener.* fragment sau motiv muzical repetat. Fig. Idee călăuzitoare a unei lucrări științifice, literare etc., repetată și subliniată în mai multe rânduri. [Scriș și: *leit-motiv*] – Din germ. *Leitmotiv*.

UMOR

ecranul
nostru

miercuri, 6 iunie, Duna TV, ora 7.15

miercuri, 6 iunie, Duna World, ora 16.55

Dr. Ioan Cozma a plecat din satul său natal, la începutul anilor '50, cu dorința de a deveni medic. De la Micherechi a ajuns printr-o întâmplare la Hódmezővásárhely, unde lucrează de 60 de ani, și până în zilele noastre. În acest oraș se simte cu adevărat acasă, pentru că amintirile din viața profesională și particulară se leagă de acest loc. S-a dedicat vindecării copiilor și crede că pentru a le obține încrederea celor mici este nevoie de empatie și de multă răbdare. El este primul miche-rechean care a devenit medic.

Realizator: **Tiberiu Boca**

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.comWebsite: www.romanul.huAutoguvernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Președinte: Tiberiu Iuhas

E-mail: atru@globonet.huWeb: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapesta.mae.ro/>E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Daniel Banu

Website: <http://szeged.mae.ro>E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României
la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Coordonator: Eunicia Trif

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.huWeb: www.icr.ro/budapestaInstitutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: rki.szeged@invitel.huInstitutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.comWeb: www.romanintezet.huCentrul de Documentare
și Informare al AȚRU

5700 Jula, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: postmaster@mroodok.t-online.hu

Serbări de adio la grădinițele din Bătania, Micherechi și Jula



JULA



Serbarea „Adio, grădiniță!” a preșcolarilor din Grupa mare „Buburuza”, de la Grădinița românească din Micherechi, a avut loc vineri, 25 mai. Un moment care a stârnit emoții puternice tuturor invitaților, părinților bunicilor și prietenilor care au umplut Căminul cultural din localitate, pentru a-i vedea pe cei 18 copilași, care vor începe din septembrie școala. A fost o sărbătoare în care copiii au susținut un program artistic pentru a rememora întâmplări și momente importante din timpul anilor petrecuți în grădiniță.

Au intonat cântece de rămas bun, au pășit timid în viața de școlar, prin intermediul versurilor și al cântecelor. Emoțiile cele mai mari au fost însă și pentru doamnele educatoare *Maria, Aurica, Florica* și *Simina*, care și-au luat și ele rămas bun de la micuții pe care i-au îngrijit, educat, format în cei trei ani petrecuți împreună.

Evenimentul a fost moderat de către *Tünde Ruja Nyári*, directorul grădiniței, iar la final i-a felicitat pe viitorii școlari și *Margareta Tat*, primarul localității, care mai apoi, cu viceprimarul *Bertold Netea*, au împărțit absolvenților grădiniței cadouri din partea primăriei. Copiii au primit flori și mici atenții și din partea Autogovernării Rome din localitate, prin președintele *Sándor Berke*.

Pentru cei 13 copii ai Grupei „Dino” de la Grădinița românească „Lucian Magdu” din Bătania momentul despărțirii de grădiniță

a fost în ziua de 11 mai, când la Casa de cultură a orașului s-a organizat serbarea de adio. În cadrul festivității, cei mai mari dintre cei mici, au prezentat în fața părinților, bunicilor, rudelor tot ce au învățat în cei trei ani de grădiniță, demonstrând că ei, cu toții, sunt deja pregătiți ca la toamnă să schimbe jucăriile pe manuale, să stea frumos în bancă și să învețe să citească, să scrie, să numere, etc.

În sâmbăta din 26 mai, și Grădinița din Orașul Mare Românesc din Jula a organizat serbare de adio a preșcolarilor, care pentru cei 22 de copii și pentru părinții lor a fost plină de emoții. Ne-am obișnuit deja că, de câțiva ani, absolvenții acestei grădinițe, la serbarea de adio poartă costumașe românești, dar festivitatea din acest an a fost cu atât mai frumoasă cu cât și copiii, și educatoarele au fost îmbrăcați în tradiționalele ii și costume românești, realizate printr-un proiect câștigat la Ministerul Resurselor Umane, de la Budapesta. Costumele au fost realizate de către colega noastră *Anca Becan*, care și-a demonstrat de mai multe ori acest talent, prin expoziții și prin crearea costumelor populare românești pentru școala din Jula și pentru grădinița din Micherechi.

La grădinița românească din Chitighaz, serbarea de adio a preșcolarilor va avea loc în această sâmbătă, pe 2 iunie. **A.B.-E.Ș.**



MICHERECHI



BĂTANIA



**FOAIA
românească**

1 iunie
2018

www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director, redactor-șef: **Eva Șimon**. Redactor, reporter: **Anca Liana Becan**. Tehnoredactor: **Ioan Nyisztor**. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. **Abonamentele pe anul 2018: 3 luni 1560 forinți; 6 luni 3120 forinți; 1 an 6240 forinți.** Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria), acordat prin Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, și de la Ministerul pentru Românii de Pretutindeni (București, România).